

Predicting marital adjustment based on marital justice and marital burnout

M. Fahimi¹: M.A of Family Counseling, Islamic Azad University, Arak Branch, Arak, Iran

D. Taghvaei^{2*}: Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Arak Branch, Arak, Iran

Abstract

Background and Aim: The problem of marital adjustment is growing increasingly among people who have recently started living together, especially those who face educational problems and related conflicts in addition to the problems of other married people. Therefore, to reduce their adjustment problems, related factors should be identified. Therefore, the present study was conducted with the aim of predicting marital adjustment based on marital justice and marital burnout in married women. **Methods:** The statistical population of the study included 1100 married female students of Arak Azad University who were selected by a convenience sampling method. Using Cochran's sample size determination formula, 284 people were selected as the sample. Data collection tools included Graham Spanier (1976) Dyadic Adjustment Questionnaire, Ghaffari Marital Justice Questionnaire (2013) and Pines Marital Burnout Questionnaire (1996). Data were analyzed using SPSS24 software and Pearson correlation and regression tests. **Results:** The results revealed that marital justice predicted 43.2% and marital burnout predicted 26.3% of changes in marital adjustment ($P < 0.05$). Also, marital justice and marital burnout predicted a total of 52.4% of changes in marital adjustment ($P < 0.05$). **Conclusion:** Marital adjustment can be predicted based on marital justice and marital burnout. According to the results, it is necessary to take organized actions by the organizations related to health and higher education system to promote marital adjustment.

Keywords: Marital Adjustment, Marital Justice, Marital Burnout

* Corresponding author
davoodtaghvaei@yahoo.com

Received: 03.09.2021
Acceptance: 10.01.2022

Cite this article as:

Fahimi, M., & Taghvaei, D. (2022). Predicting marital adjustment based on marital justice and marital burnout. *JARAC*, 4(1): 1-12.

Introduction

Marriage is one of the most important and lasting interpersonal relationships (Trudel & Goldfarb, 2010) and the emotional social support that a person receives through marriage has a great impact on physical, spiritual and social health and increases adjustment (Kalkan, & Ersanli, 2008). Marital adjustment plays a greater role in the family and the unity of the couple (Moein et al, 2011). According to Durğut, & Kİsa (2018), marital adjustment is a state in which there is a general feeling of satisfaction and happiness in a couple towards each other. Also, based on Murhovozi (2012), adjustment is a psychological process that allows people to respond to the demands of the environment and the lack of adjustment in couples causes many problems. Based on the statistics, the divorce process is increasing and reflects the worrying situation in the country. One of the factors that can affect marital adjustment is marital justice. Justice reflects a fundamental worry in dealing with others and can affect individuals' identities, motivations and behaviors. Based on DeCremer & vanDijke (2009), justice as a social worry, is an important regulatory tool in social life. According to Sedikides et al., (2011) different levels of identity are affected by justice, including individual identity, communicative identity (such as marital relationships) and collective identity (intergroup relationships). Marital justice, or perceived justice, is defined as a person's mental evaluation of equality in a relationship between two or more people. It is influenced by a person's previous experiences, ideology, and human capital in relation to another, and his or her judgment of costs and rewards (Frisco & Williams, 2003). In this regard, it can be stated that the presence of women in various jobs has increased significantly, but they are still responsible for most of the home works. Based on Crawford (2006), the combination of work and family is difficult for both men and women, but it has heavy psychological and social costs for women, especially working women who have to adapt their jobs to family responsibilities. It can lead to lack of adjustment, family conflict, depression symptoms, and decreased job and

family satisfaction (Craig & Sawrikar, 2007). The pressure and the stress of a role for females or males can lead to fatigue and depression and reduce their marital satisfaction (Newman, 2004).

Marital burnout is another issue that seems to affect marital adjustment. The phenomenon of burnout is a kind of physical, emotional and psychological exhaustion that is caused by the mismatch between expectations and reality in married life. It is gradual and occurs less suddenly. In other words, love and intimacy gradually fade away and decay. In the worst case, it means a total breakdown of marital relationships (Pines, 2004). Marital burnout is a painful condition of physical, emotional, and psychological exhaustion that affects those who expect dream love and marriage to give meaning to their lives (Naeem, 2008). Based on high divorce rate in the country, it seems that this trend will go up and in the next few years, Iran will face negative statistics if no measures are taken in this regard. Thus, practical and careful studies should be conducted to find its roots to eliminate the causes and take measures to improve this issue. The present study was conducted in this regard to identify the current situation and answer the fundamental question of how much marital justice and marital burnout can predict marital adjustment in women.

Research method

The present study was conducted by using a descriptive correlational method. The statistical population included 1100 married female students of Islamic Azad University, Arak Branch. A total of 284 people were selected as the sample size by using a convenience sampling method and using the Cochran's sample size determination formula.

Research tools

Marital adjustment: In this study, Spanier (1976) Dyadic Adjustment Scale was used. This scale is a 32-item tool to assess the quality of a marital relationship from the point of view of couple, which has 4 dimensions. The dimensions of this questionnaire are dyadic satisfaction, dyadic solidarity, dyadic agreement and expression of affection. In the study conducted by Mulazadeh (2002), the

validity of the questionnaire was calculated at 0.90 by performing it simultaneously with the Locke & Wallace Adjustment Questionnaire (1959). In the research conducted by Hasanshahi (2010), the reliability obtained at 0.96 using the composition method and 0.92 using Cronbach's alpha coefficient.

Marital Justice: In this study, the Ghaffari, & Ramazani (2019) standardized questionnaire of marital justice was used. This questionnaire has 20 questions and 2 dimensions of interactive / procedural justice and distributive justice in the 5-point Likert scale. The validity of the questionnaire in the research conducted by Ghaffari, & Ramazani (2019) based on confirmatory factor analysis and determination of model fit indices (absolute, comparative and parsimonious) was desirable. The correlation of the whole questionnaire with procedural / interactive justice and distributive justice was 0.85 and 0.87, respectively. Also, the reliability of the questionnaire for the components of procedural / interactive justice, distributive justice and the whole questionnaire was 0.96, 0.93, and 0.97.

Marital burnout: Pines marital burnout questionnaire (2002) was used to measure marital burnout (2002). It consists of 21 questions in a 7-point Likert scale and has three components of emotional burnout, mental burnout and physical burnout. In the study conducted by Pines et al (2011), its test-retest reliability coefficient of with one-month, two-month, and three-month interval was 0.89, 0.76 and 0.66, respectively, and its Cronbach's alpha coefficient was between 0.91 and 0.93.

Results

The total number of research samples was 284, of which 52 were associate, 137 were bachelor, 84 were master, and 11 were doctoral students. Also, 81 of them were in the age range of 25 years and younger, 109 people were in the age range of 26 to 30 years, 37 people were in the age range of 31 to 35 years and 57 people were over 36 years old. The duration of marriage of these women was 7 years and 6 months. Also, the results of descriptive indices showed that the mean value of marital adjustment and marital justice is less than the average value and the mean value of marital burnout is less

than the median value. Also, Durbin-Watson test statistic is in the range of 1.5 to 2.5, indicating that the observations (independence of residual values or errors) are independent, so parametric statistics was used to test the hypotheses. Based on the results, marital justice has a positive and significant correlation with marital adjustment with a value of 0.659. Also, it can predict 43.2% of changes in marital adjustment. The regression line equation is based on the following relation.

$$Y = 19.983 + 1.249 X$$

Also, marital burnout has a significant negative correlation with marital adjustment with a value of 0.516. It can also predict 26.3% of the changes in marital adjustment. The regression line equation is based on the following relation.

$$Y = 146.470 - 0.789 X$$

Discussion and conclusion

The problem of marital adjustment is growing increasingly in people who have recently started living together, especially those who face educational problems and related conflicts in addition to the problems of other married people. Therefore, to reduce their adjustment problems, related factors should be identified. According to Bahmani et al (2012), family structure such as patterns of division of responsibility and power has changed in Iran, but gender beliefs about the role of women in the family have not changed in this regard. This issue has caused feelings of injustice and thus dissatisfaction among couples, especially women. Thus, the present study was conducted with the aim of predicting marital adjustment based on marital justice and marital burnout. Results revealed that the mean value of the variables of marital adjustment and marital justice was higher than the median and the mean value of marital burnout in the samples was lower than the median. In explaining these results, it can be said that marital adjustment can be used as a constructive response to the requirements of the marital relationship and areas where there is conflict.

Marital justice and marital burnout are considered as strong predictors of women's marital adjustment. Feeling of injustice in home works causes tension between couples and leads to reduced marital quality between them. A fair division of works in home works can also reduce marital conflicts, and it leads to mutual satisfaction, mutual solidarity, and mutual agreement, and expressions of affection in couples. It is also effective in mutual agreement on leisure activities, sex, entertainment, etc. In this regard, it can be said that couples who have equal perception in family affairs and marital justice is observed have better adjustment. Also, negative experiences in married life, including emotional, mental and physical burnout, can reduce marital adjustment in women.

One the limitations of the present study was the use of a questionnaire to collect information. Thus, it is recommended for future similar research use in-depth interview and observation tools. It is also recommended that experimental and interventional methods be used to enrich marital adjustment. Also, in this study, variables such as cultural, economic and social status of individuals and their families were influential in answering the questions and it is recommended for future research select homogeneous samples for research by controlling these variables. Given the positive

role of marital justice and reducing marital burnout in marital adjustment, strengthening the components of marital justice and marital burnout in pre-marital and post-marital counseling sessions with effective treatment methods should be considered by counselors and psychotherapists. It is also recommended to take organized measures by health-related centers and organizations. To promote marital adjustment, the components of marital justice and marital burnout should be considered by counselors and psychotherapists in pre-marital and post-marital counseling sessions with effective treatment methods. Also, holding training courses for student couples at the level of higher education should be considered by higher education planners and policy makers.

Ethical principles

To observe the ethical principles, this research was conducted with the informed consent of the participants and the subjects' information remained confidential.

Acknowledgments

We thereby appreciate the officials of the Islamic Azad University of Arak as well as the students who had the necessary cooperation in conducting this research.

Conflict of interest

The authors of this study declared no conflict of interest.

پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی

مریم فهیمی^۱: کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، اراک، ایران
داود تقوایی^{۲*}: دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، اراک، ایران

چکیده

زمینه و هدف: مسئله سازگاری زناشویی به ویژه در افرادی که تازه تشکیل زندگی مشترک دادند و به خصوص آنهایی که علاوه بر مشکلات سایر متاهلان با مشکلات تحصیلی و درگیری‌های مربوط به آن نیز مواجه هستند، دو چندان می‌شود، بنابراین برای کاهش مشکلات سازگاری آنان باید عوامل مرتبط با آن شناسایی شود؛ لذا پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی در زنان متأهل انجام شد. **روش پژوهش:** جامعه آماری پژوهش شامل ۱۱۰۰ نفر از دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اراک بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس و با استفاده فرمول تعیین حجم نمونه کوکران، تعداد ۲۸۴ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل پرسشنامه سازگاری دو عضوی گراهام اسپانیر (۱۹۷۶)، پرسشنامه عدالت زناشویی غفاری (۱۳۹۲) و پرسشنامه دلزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS۲۴ و بهره‌گیری از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون انجام شد. **یافته‌ها:** یافته‌های پژوهش نشان داد که عدالت زناشویی به اندازه 43.2٪ و دلزدگی زناشویی به اندازه 26.3٪ از تغییرات سازگاری زناشویی را پیش‌بینی نمودند ($P < 0.05$). همچنین عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی در مجموع 52.4٪ از تغییرات سازگاری زناشویی را پیش‌بینی نمودند ($P < 0.05$). **نتیجه‌گیری:** سازگاری زناشویی بر اساس عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی قابل پیش‌بینی است، با توجه به نتایج لازم است اقدامات سازمان یافته و مدونی توسط مراکز و سازمان‌های مرتبط با سلامت و نظام آموزش عالی در زمینه ارتقای سازگاری زناشویی صورت پذیرد.

کلیدواژه‌ها:

سازگاری زناشویی، عدالت زناشویی، دلزدگی زناشویی

*نویسنده مسئول

davoodtaghvai@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۲۰

شیوه استناد به این مقاله:

فهیمی، م.، و تقوایی، د. (۱۴۰۱). پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی. فصلنامه سنجش و پژوهش در مشاوره کاربردی، ۴(۱۱ پیاپی ۱۱): ۱-۱۲

و دلزدگی زناشویی تا چه اندازه می‌تواند سازگاری زناشویی در زنان را پیش‌بینی نمایند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر با روش توصیفی از نوع همبستگی انجام شد. جامعه آماری دربرگیرنده ۱۱۰۰ دانشجوی زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس و با بهره‌گیری از فرمول تعیین حجم نمونه کوکران تعداد ۲۸۴ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند.

ابزارهای پژوهش

سازگاری زناشویی: در این پژوهش از مقیاس سازگاری دو عضوی (Spanier (1976) استفاده شد. این مقیاس یک ابزار 32 سؤالی برای ارزیابی کیفیت رابطه‌ی زناشویی از نظر زن یا شوهر یا هر دو نفری است که دارای 4 بعد می‌باشد. ابعاد این پرسشنامه عبارتند از: رضایت دونفری، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری و ابراز محبت. در پژوهش (Mulazadeh (2002) روایی پرسشنامه با اجرای هم‌زمان با پرسشنامه سازگاری (Locke & Wallace (1959) 0/90 محاسبه شد. در پژوهش حاضر روایی محتوای پرسشنامه از دیدگاه 10 نفر از صاحب‌نظران مطلوب بود و ضریب نسبی روایی محتوا (CVR) برای تمامی گویه‌های پرسشنامه بالای 0/62 بود. (Sharply & Cross (1982 پایایی این پرسشنامه را 0/96 گزارش کردند. در ضمن آن‌ها استفاده از این مقیاس را به دلیل پایه‌های روان‌سنجی مناسب آن در مقایسه با سایر مقیاس‌ها توصیه کرده‌اند. در پژوهش (Hasanshahi (2010 پایایی به دست آمده با استفاده از روش تصنیف برابر با 0/96 و با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ 0/92 برآورد کرد. در پژوهش حاضر، پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با 0/86 و برای رضایت دونفری، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری و ابراز محبت به عبارت بود از: 0/82، 0/85، 0/75، 0/78.

عدالت زناشویی: در این پژوهش از پرسشنامه استاندارد شده عدالت زناشویی (Ghaffari, & Ramazani (2019) استفاده شده است. این پرسشنامه دارای 20 سؤال و 2 بعد عدالت تعاملی/رویه‌ای و عدالت توزیعی در طیف 5 درجه‌ای لیکرت می‌باشد. روایی پرسشنامه در پژوهش (Ghaffari, & Ramazani (2019) بر اساس تحلیل عاملی

یکی دیگر از موضوعاتی که به نظر می‌رسد بر روی سازگاری زناشویی اثرگذار است، دلزدگی زناشویی است. پدیده دلزدگی، نوعی فرسودگی و از پا افتادگی جسمی، عاطفی و روانی است که ناشی از عدم تناسب بین انتظارات و واقعیت در زندگی زناشویی است دلزدگی تدریجی است و کمتر ناگهانی رخ می‌دهد. در واقع، عشق و صمیمیت به تدریج خاموش می‌شود و تحلیل می‌رود. در بدترین حالت، دلزدگی به معنای فروپاشی کلی روابط زناشویی است (Pines, 2004). دلزدگی زناشویی وضعیت دردناک فرسودگی جسمی، عاطفی و روانی است که کسانی را که توقع دارند عشق رؤیایی و ازدواج به زندگی‌شان معنا ببخشد را متأثر می‌سازد (Rahsepar Monfared, Arvand & Shariat, 2022). دلزدگی هنگامی بروز می‌کند که زوجین متوجه می‌شوند علیرغم تمام تلاش‌هایشان، رابطه آن‌ها به زندگی معنا نداده و نخواهد داد. شروع دلزدگی به ندرت ناگهانی است و معمولاً تدریجی و به سختی از یک پدیده ناگوار یا حتی چند ضربه ناراحت کننده ناشی می‌شود (Naeem, 2008). (Pines et al (2011) دلزدگی را به عنوان یک حالت خستگی جسمانی، عاطفی و روانی که در شرایط درگیری طولانی مدت همراه با مطالبات عاطفی ایجاد می‌شود، می‌دانند. به اعتقاد (Asadi et al, 2014)، زمانی که افراد به عرصه زندگی زناشویی پا می‌گذارند با انتظارات و توقعات خاصی که از پیش در ذهن خود داشته‌اند، وارد این رابطه می‌شوند؛ اما وقتی متوجه می‌شوند واقعیت چیز دیگری است به تدریج دچار نوعی احساس سرخوردگی یا دلخوری و در نهایت دلزدگی از رابطه زناشویی خود می‌شوند. بررسی همه‌گیرشناسی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ناسازگاری زناشویی عامل خطرزای مهمی برای دلزدگی زناشویی و طلاق به شمار می‌رود (Zarei et al, 2017; Shams & Haeri, 2020).

با توجه به آمار بالای طلاق در کشور به نظر می‌رسد در صورتی که تمهیداتی در این زمینه اندیشیده نشود، این روند سیر صعودی را طی نموده و در چند سال آینده، کشور با آمار منفی مواجه شود. لذا باید در زمینه علل آن بررسی‌های کاربردی و موشکافانه‌ای صورت پذیرد تا با رفع علل در بهبود این امر اقداماتی صورت پذیرد که پژوهش حاضر نیز در همین راستا صورت گرفته است ضمن شناسایی وضعیت موجود به این سؤال اساسی پاسخ دهد که عدالت زناشویی

خودشکوفایی، احساس هدمندی روایی همگرایی معنی‌داری داشت (Pines, 2002). همچنین نمرات این پرسشنامه با رضایت زناشویی انریچ همبستگی معنی‌دار منفی داشت (Soodani et al, 2013). در پژوهش حاضر روایی پرسشنامه با محاسبه CVR مطلوب بود و پایایی پرسشنامه برای خستگی عاطفی، خستگی روانی و خستگی جسمانی به ترتیب برابر با 0/83، 0/92 و 0/88 و برای کل پرسشنامه 0/89 بود.

یافته‌ها

تعداد کل نمونه‌های پژوهش، 284 نفر بودند که از این تعداد 52 نفر دانشجوی مقطع کاردانی، 137 نفر دانشجوی کارشناسی، 84 نفر دانشجوی کارشناسی ارشد و 11 نفر دانشجوی دکتری بودند؛ همچنین از این بین 81 نفر در محدوده سنی 25 سال و کمتر، 109 نفر در محدوده سنی 26 تا 30 سال، 37 نفر در محدوده سنی 31 تا 35 سال و 57 نفر بالای 36 سال بودند. مدت زمان طول ازدواج این زنان 7 سال و 6 ماه بود.

تأییدی و تعیین شاخص‌های برازش مدل (مطلق، تطبیقی و مقتصد)، مطلوب بود. همبستگی کل پرسشنامه با عدالت رویه‌ای/تعاملی برابر با 0/85 و با عدالت توزیعی برابر با 0/87 بوده است. همچنین پایایی پرسشنامه برای مؤلفه عدالت رویه‌ای/تعاملی، عدالت توزیعی و کل پرسشنامه عبارت بود از: 0/96، 0/93 و 0/97. در پژوهش حاضر روایی ضریب نسبی روایی محتوا (CVR) برای تمامی گویه‌های پرسشنامه بالای 0/62 بود.

دلزدگی زناشویی: به منظور اندازه‌گیری دلزدگی زناشویی (Pines (2002) استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۲۱ سؤال و در طیف 7 درجه‌ای لیکرت است و دارای سه مؤلفه خستگی عاطفی، خستگی روانی و خستگی جسمی است. در پژوهش Pines et al (2011) ضریب پایایی بازآزمایی این پرسشنامه برای یک دوره یک ماهه، دوماهه و چهارماهه به ترتیب عبارت بود از: 0/89، 0/76 و 0/66 و ضریب آلفای کرونباخ آن نیز بین 0/91 تا 0/93 گزارش شده است. این پرسشنامه با ویژگی‌های ارتباطی مثبت مانند نظر مثبت در مورد ارتباط، کیفیت مکالمه، احساس امنیت،

جدول 1. خلاصه نتایج شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم واریانس	دوربین واتسون
سازگاری زناشویی	100/26	29/17	850/52	-0/49	0/08	0/68	1/74	-
رضایت دو نفره	32/26	9/71	94/31	-0/42	-0/19	0/54	1/61	-
همبستگی دو نفره	16/62	4/96	24/60	-0/34	-0/45	0/61	1/66	-
توافق دو نفره	42/36	13/11	171/85	-0/48	-0/03	0/70	1/82	-
ابراز محبت	8/02	2/76	7/61	-0/69	-0/37	0/63	1/62	-
عدالت زناشویی	64/26	15/38	236/60	-0/62	0/05	0/57	1/64	1/78
عدالت توزیعی	38/93	9/53	90/89	-0/69	0/04	0/49	1/52	
عدالت تعاملی	25/34	6/39	40/78	-0/46	-0/20	0/66	1/72	
عدالت زناشویی	64/26	15/38	236/60	-0/62	0/05	0/38	1/48	
دلزدگی زناشویی	58/60	19/08	363/87	0/71	1/10	0/60	1/65	1/83
خستگی عاطفی	16/90	5/91	34/89	-0/63	0/50	0/54	1/60	
خستگی روانی	25/73	8/64	74/73	-0/59	0/88	0/53	1/58	
خستگی جسمانی	13/25	4/88	23/79	1/00	2/29	0/63	1/67	

قرار دارد که نشان می‌دهد مشاهدات (استقلال مقادیر باقی مانده یا خطاها) مستقل می‌باشد، لذا از آمار پارامتریک برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است.

نتایج جدول 2 نشان می‌دهد مقدار میانگین سازگاری زناشویی و عدالت زناشویی کمتر از مقدار متوسط و مقدار میانگین دلزدگی زناشویی کمتر از مقدار میانه می‌باشد. همچنین آماره آزمون دوربین - واتسون در بازه 1/5 تا 2/5

جدول 2. نتایج ماتریس همبستگی میان متغیرها

دلزدگی زناشویی	عدالت زناشویی	سازگاری زناشویی		
-0.516	0.659	1	ضریب همبستگی	سازگاری زناشویی
0.000	0.000		سطح معناداری	
-0.348	1	0.659	ضریب همبستگی	عدالت زناشویی
0.000		0.000	سطح معناداری	
1	-0.348	-0.516	ضریب همبستگی	دلزدگی زناشویی
	0.000	0.000	سطح معناداری	

**همبستگی دو طرفه در سطح 0.01 معنادار است.

نتایج ماتریس همبستگی نشان می دهد مقادیر ضریب همبستگی در ارتباط بین متغیرهای سازگاری زناشویی و عدالت زناشویی مثبت است، ولیکن این متغیرها با دلزدگی زناشویی همبستگی منفی دارند.

جدول 4. نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده برای آزمون فرضیه‌ها

شماره فرضیه	ضریب رگرسیون	رگرسیون تعدیل شده	میزان B ثابت	میزان B متغیر وابسته	ضریب بتا	سطح معناداری
1	0/659	0/432	19/983	1/249	0/659	0/001
2	-0/516	0/263	14/470	-0/789	0/516	0/001

بر اساس نتایج جدول فوق، عدالت زناشویی با سازگاری زناشویی به اندازه 0/659 همبستگی مثبت و معناداری دارد، همچنین می‌تواند 43/2٪ از تغییرات سازگاری

$$Y = 19.983 + 1.249 X$$

همچنین، دلزدگی زناشویی با سازگاری زناشویی به اندازه 0.516 همبستگی منفی و معناداری دارد، همچنین می‌تواند 26.3٪ از تغییرات سازگاری زناشویی را پیش‌بینی

$$Y = 146.470 - 0.789 X$$

جدول 4. نتایج آزمون رگرسیون خطی چندگانه برای آزمون فرضیه‌ها

سطح معناداری	ضریب بتا		میزان B		ضریب رگرسیون	
	دلزدگی	عدالت	دلزدگی	عدالت		
0/001	-0/326	0/545	-0/498	1/034	63/00	0/524
						0/726

بر اساس نتایج جدول فوق، عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی، روی هم رفته می‌توانند 52/4٪ از تغییرات سازگاری زناشویی را پیش‌بینی نماید که معادله خط رگرسیون بر اساس رابطه مقابل است.

$$Y = 63.005 + 1.034 X_1 - 0.498 X_2$$

حل اختلاف نداشته باشند، اختلافات بالا رفته و به‌صورت پیچیده در می‌آیند. با زیاد شدن تعداد دفعات اختلافات، سازگاری زناشویی مختل شده و رضایت کمتری از رابطه خواهند داشت (Duglas & Duglas, 2005).

یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه دوم مبنی بر رابطه دلزدگی زناشویی و سازگاری زناشویی تا حدودی با یافته‌های Feshangchi & Bostan (2017) و Fotohi et al (2017) مطابقت دارد. در همین رابطه Scuka (2011) نشان دادند که زوجینی که درصد کنترل همدیگر هستند، مقدار بیشتری از روش‌های سرزنش‌آمیز علیه همدیگر استفاده می‌کنند و سطح سازگاری و رضایت زناشویی آن‌ها نیز پایین است. در عوض در ازدواجی که هر یک از همسران معتقد به کنترل رفتار خویش است. میزان سرزنش و ایراد گرفتن به همسر اندک و سطح رضایت و سازگاری زناشویی بالاتر است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت خستگی جسمی، از پا افتادن عاطفی و از پا افتادن روانی در زوجین به دلزدگی زناشویی منجر می‌شود که می‌توان با تقویت مؤلفه‌های عاطفی، روانی و جسمانی، آن را تقویت نمود، این امر موجب می‌شود سطح سازگاری زناشویی در زوجین بالاتر رود.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم نشان داد عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی روی هم رفته می‌توانند حدود 52 درصد از تغییرات سازگاری زناشویی را پیش‌بینی نمایند. این یافته‌ها با یافته‌های Gobadi, Omrani et al (2019) و Bahmani et al (2012) همخوانی دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت سازگاری زناشویی را می‌توان به عنوان نشان دادن واکنش سازنده به مقتضیات رابطه زناشویی و حوزه‌هایی که در آن تعارض وجود دارد، به کاربرد. عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی به عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های قوی در سازگاری زناشویی زنان به شمار می‌روند. احساس نا عدالتی در کارهای درون خانگی باعث تنش در بین زوجین شده و منجر به کاهش کیفیت زناشویی در بین آن‌ها می‌شود، تقسیم‌کار عادلانه در کارهای درون خانگی می‌تواند باعث کاهش تعارضات زناشویی نیز شود، این امر موجب می‌شود رضایت دونفری، همبستگی دو نفری، توافق دونفری و ابراز محبت در زوجین افزایش یابد و در توافق دوطرفه بر روی فعالیت‌های اوقات فراغت، روابط جنسی، تفریحات و غیره مؤثر است. در این زمینه می‌توان گفت زوج‌هایی که در امور خانواده ادراک برابری دارند و

بحث و نتیجه‌گیری

مسئله سازگاری زناشویی به ویژه در افرادی که تازه تشکیل زندگی مشترک دادند و به خصوص آن‌هایی که علاوه بر مشکلات سایر متأهلان با مشکلات تحصیلی و درگیری‌های مربوط به آن نیز مواجه هستند، دو چندان می‌شود، بنابراین برای کاهش مشکلات سازگاری آنان باید عوامل مرتبط با آن را شناسایی شود. به اعتقاد Bahmani et al (2012) در ایران شاهد تغییراتی در ساختار خانواده، همچون تغییر در الگوهای تقسیم مسؤلیت و قدرت و افزایش تساوی‌گرایی در زنان بوده‌ایم، اما هنوز باورهای جنسیتی در مورد نقش زنان در خانواده، تغییر مشابه و هم‌راستایی نداشته‌اند. این عامل موجب ایجاد احساس نا عدالتی و به تبع آن ناراضی‌گری در زوجین خصوصاً زنان شده است؛ بنابراین پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی انجام شد.

یافته‌های پژوهش نشان داد مقدار میانگین متغیرهای سازگاری زناشویی و عدالت زناشویی، بالاتر از حد میانه و مقدار میانگین دلزدگی زناشویی در نمونه‌ها از مقدار میانه پایین‌تر بود. همچنین نتایج آمار استنباطی حاکی از تأیید فرضیه‌ها بود. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه اول مبنی بر رابطه عدالت زناشویی و سازگاری زناشویی تا حدودی با یافته‌های Moradi (2016) و Soodani et al (2013) همخوانی داشت. نتایج پژوهش ایشان حاکی از این بود که عدالت زناشویی به عنوان نقش میانجی در حل تعارضات زناشویی به کار می‌رود. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت عدالت در امور خانواده از جمله نگهداری از فرزندان، بخشودگی و عدالت در خرج کردن پول به ترتیب پیش‌بینی‌کننده قوی‌تری برای سازگاری زناشویی می‌باشند. زوجینی که می‌توانند به درک دیدگاه‌های همدیگر و به ایجاد عدالت و بی‌طرفی دست یابند، قادر هستند که فرایند بخشش را اعمال کنند. در این حالت، مهربانی در رابطه افزایش می‌یابد و فضایی برای همدلی باز می‌شود.

هنگامی که فواید رابطه انتظارات را برآورده نکنند یا نسبت هزینه به سود بالا باشد اختلاف رخ می‌دهد. در مراحل اولیه رابطه، تضادها معمولاً با پذیرش یا اجتناب پوشانده می‌شوند ولی اگر زوجین مهارت‌های ارتباطی خوب یا مهارت‌های

بنا بر اظهار نظر نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

References

- Ahmed, W., Kiyani, A., & Hashmi, S. H. (2013). Ahmed, Waseem and Kiyani, Asif and Hashmi, Shujahat Haider, The Study on Organizational Cynicism, Organizational Injustice & Breach of Psychological Contract as the Determinants of Deviant Work Behavior (March 7, 2016). *Actual Problems of Economics*, 2013, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2743141>. [Link]
- Assadi, E., Fathabadi, J., Mohammad Sharifi, F. (2014). The Relationship between Couple Burnout, Sexual Assertiveness, and Sexual Dysfunctional Beliefs in Married Women. *Family Counseling and Psychotherapy*, 3(4), 661-692. (Persian) [Link]
- Bahmani, M., Fallahchaie, S., Zareie, E. (2012). Comparison of Equity between Satisfied and Conflicting Couples. *Family Counseling and Psychotherapy*, 1(3), 382-395. (Persian) [Link]
- Crawford, M. (2006). *Transformations: Women, gender & psychology*. New York: Mc Grow-Hill Companies. Inc [Link]
- De Cremer, D., & van Dijke, M. (2009). On the psychology of justice as a social regulation tool. *Netherlands Journal of Psychology*, 65(4), 114-117. [Link]
- Durğut, S., & Kİsa, S. (2018). Predictors of marital adjustment among child brides. *Archives of psychiatric nursing*, 32(5), 670-676. [Link]
- Feshangchi, A., and Bostan, N. (2017). Relationship between marital adjustment and marital boredom among primary school teachers in Kermanshah, 9th International Conference on Psychology and Social Sciences. (Persian) [Link]
- Fotouhi, S., Mikaeli, N., Atadokht, A., & Hajloo, N. (2017). The effectiveness of Farahijan-based couple therapy on marital adjustment and boredom in conflicting spouses, *The Women and Families Cultural-Educational*, 3 (12): 64-45. (Persian) [Link]
- Ghaffari, M., Ramazani, N. (2019). Marital Justice and Marital Quality: Mediator Effects for Covert Relational Aggression. *Journal of Family Research*, 15(4), 487-503. (Persian) [Link]
- Ghobadi, K., Dehghani, M., Mansour, L., and Abbasi, M. (1390). Division of Household Labor, Perceived Justice (Fairness), and Marital Satisfaction, *Journal of Family Research*, 7 (26): 207-222. (Persian) [Link]
- Goldfarb, M. R., & Trudel, G. (2019). Marital quality and depression: a review. *Marriage & Family Review*, 55(8), 737-763. [Link]

عدالت زناشویی رعایت می‌شود، سازگاری بهتری دارند. از سوی دیگر تجربیات منفی در زندگی زناشویی از جمله خستگی‌های عاطفی، روانی و جسمانی می‌تواند سازگاری زناشویی را در زنان کاهش دهد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، می‌توان به استفاده از ابزار پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات نام برد که دارای محدودیت‌های ذاتی است و پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های مشابه آتی از ابزار مصاحبه عمیق و مشاهده نیز استفاده شود. همچنین پیشنهاد می‌شود از روش‌های آزمایشی و مداخله‌ای به منظور غنی‌سازی سازگاری زناشویی بهره گرفته شود. همچنین در این پژوهش متغیرهایی نظیر وضعیت فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی افراد و خانواده‌های آن‌ها، پاسخگویی به سؤالات مؤثر بود و توصیه می‌شود در پژوهش‌های آتی، با کنترل متغیرهای مذکور، نمونه‌های همگن برای پژوهش انتخاب شود. با توجه نقش مثبت عدالت زناشویی و کاهش دلزدگی زناشویی در سازگاری زناشویی، بایستی تقویت مؤلفه‌های عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی در جلسات مشاوره پیش از ازدواج و بعد از ازدواج با روش درمانی مؤثر، مورد توجه مشاوران و روان‌درمانگران قرار گیرد و اقدامات سازمان یافته و مدونی توسط مراکز و سازمان‌های مرتبط با سلامت صورت پذیرد. جهت ارتقای سازگاری زناشویی بایستی به مؤلفه‌های عدالت زناشویی و دلزدگی زناشویی در جلسات مشاوره پیش از ازدواج و بعد از ازدواج با روش درمانی مؤثر، مورد توجه مشاوران و روان‌درمانگران قرار گیرد. همچنین برگزاری دوره‌های آموزشی برای زوجین دانشجویان در سطح آموزش عالی مورد توجه برنامه ریزان و سیاست‌گذاران آموزش عالی مورد توجه قرار گیرد.

موازین اخلاقی

جهت رعایت اصول اخلاقی این مطالعه با کسب رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان و محرمانه نگه‌داشتن اطلاعات آزمودنی‌ها صورت گرفت.

سپاسگزاری

از مدیریت مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک و همچنین دانشجویان گرمی که در انجام این پژوهش همکاری لازم را مبذول داشتند قدردانی می‌شود.

تعارض منافع

- Pines, A. M., Neal, M. B., Hammer, L. B., & Icekson, T. (2011). Job burnout and couple burnout in dual-earner couples in the sandwiched generation. *Social Psychology Quarterly*, 74(4), 361-386. [[Link](#)]
- Saadati, N., Rostami, M., Darbani, S. (2021). Comparing the effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) and Compassion Focused Therapy (CFT) on improving self-esteem and post-divorce adaptation in women. *Journal of Family Psychology*, 3(2), 45-58. (Persian) [[Link](#)]
- Scuka.R.F. (2011). The radical nature of the relationship enhancement expressive skill and its implications for therapy and psycho education. *The family Journal*.19(1), 30-35. [[Link](#)]
- Sedikides, C., Gaertner, L., & O'Mara, E.M. (2011). Individual Self, Relational Self, Collective Self: Hierarchical Ordering of the Tripartite Self. *Psychological Studies volume*, 56: 98-107 [[Link](#)]
- Shams, N., & Haeri Y. (2020). The Effectiveness of Couple Therapy based on the Choice Theory in Reducing Marital Burnout and Conflict in Couples. *Jarac*; 2 (1):55-70 (Persian) [[Link](#)]
- Soodani, M., Dehghani, M., Dehghanizadeh, Z. (2013). The Effectiveness of Transactional Analysis Training on Couple's Burnout and Quality of Couple's Life. *Family Counseling and Psychotherapy*, 3(2), 159-181. (Persian) [[Link](#)]
- Sinha, SP., & Mukergee, N. (1990). Marital Adjustment and Personal Space Orientation. *Journal of Social Psychology*, 130 (5), 633-639. [[Link](#)]
- Spanier, G. B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 15-28. [[Link](#)]
- Trudel, G., & Goldfarb, M. R. (2010). Marital and sexual functioning and dysfunctioning, depression and anxiety. *Sexologies*, 19(3), 137-142. [[Link](#)]
- Zarei, S., farahbakhsh, K., esmaeili, M. (2017). The Determination of the Share of Self-differentiation, Trust, Shame, and Guilt in the Prediction of Marital Adjustment. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 12(45), 51-63. (Persian) [[Link](#)]
- Hassan Shahi, V. (2011). *Relationship between Marital Adjustment and Women's Control Center*, M.Sc. Thesis, University of Isfahan (Persian)
- Kalkan, M., & Ersanli, E. (2008). The Effects of the Marriage Enrichment Program Based on the Cognitive-Behavioral Approach on the Marital Adjustment of Couples. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 8(3), 977-986. [[Link](#)]
- Khatibi, A. (2016). The Sociological Study of Compatibility Factors Affecting Family Cohesion amongst Hamedani Ethnic Groups. *Iranian Journal of Sociology*, 16(2), 135-169. (Persian) [[Link](#)]
- Ismailpour, Kh., Mohammadzadegan, R., Qasem Bakloo, Y., and Vakili, S. (2013). Comparing Intolerance of Uncertainty among Divorced And Non-divorced Women as Predictors of Depression, Anxiety and Stress. *Women and Family Studies*, 6(21), 7-26. (Persian) [[Link](#)]
- Murhovozi, P. (2012). Social and adjustment of first – year university tudents. university of venda Thohoyandou, south Africa. *Journal socsic*,33(2):251- 259. [[Link](#)]
- Moein, L., GHiasi, P., Masmoei, R. (2011). Relationship between Psychological Hardiness and Marital. *Quarterly Journal of Women and Society*, 2(8), 163-190. (Persian) [[Link](#)]
- Mulazadeh, J. (2002). Relationship between marital adjustment and personality factors and coping styles in control children, PhD thesis, Tehran, University of Tehran. (Persian).
- Moradi, AR (2015). Relationship between perception of fairness and forgiveness with marital adjustment of married female teachers in schools in Hindijan, M.Sc. Thesis, Islamic Azad University, Marvdasht Branch, Faculty of Educational Sciences and Psychology. (Persian).
- Naeem, S. (2008). *The relationship between marital boredom, intimate relations with the spouse & marital conflicts with violence against women in Ilam* (Ph.D dissertation, Master Thesis, Islamic Azad University of Ahvaz). (Persian).
- Rahsepar Monfared F, Arvand J, Shariat zadeh joneidi G. (2022). The effectiveness of solution-oriented couple therapy on marital conflict and boredom. *Jarac*; 4 (1):53-67 (Persian) [[Link](#)]
- Roshan, R., Alinaghi, A., Sanai, B., Melyani, M. (2012). The effectiveness of Self Regulatory Couple Therapy on Marital conflict, Adjustment and Divorce. *Family Counseling and Psychotherapy*, 2(2), 222-234. (Persian) [[Link](#)]
- Omrani, S., Jomehri, F., Ahadi, H. (2019). Predicting marital adjustment based on marital expectations with mediate role of marital conflicts. *Scientific Journal of Social Psychology*, 7(51), 89-97. (Persian) [[Link](#)]
- Pines, A. M. (2002). Teacher Burnout: A Psychodynamic Existential Perspective. *Teachers And Teaching: Theory And Practice*, 8, 121- 40. [[Link](#)]